

וא"כ מלה אחת מורכבת היא כשם ישראל וכיוצא בו, ובטלי קדושת השם.

והי' נראה לכאורה ראי' ברורה, מהא דאמרינן בפסחים דף קי"ז יד"ד לרב מאי, ת"ש דאמר רב יד"ד נחלק לשנים לפיכך יד"ד חול י-ה קודש. משמע בהדיא שאם אינו נחלק כדעת ר' יוחנן הרי הוא חול ונמחק, ואע"ג דהתם בהדיא כתיב בקרא והי' אהבו, א"כ כל שכן הכא. ואי קשיא מההיא דשמשון, דהתם עיקר השם שמש, ואי שם מקרי, הוי שם בתחלתו וי"ו נו"ן בסופה, והוי להו דין אותיות הנטפלות לשם מאחריו, דאנהו נמי מקדשי, משא"כ הכא דתיבה אחת היא, והשם נגרר אחר האותיות שלפניו דלית בהו קדושה כלל, והוי תיבה אחת ואין בשם קדושה כלל. ואע"ג דההיא דמס' סופרים לענ"ד לאו דסמכא הוא, מ"מ בירושלמי פ"ק דמגילה (הלכה ט') נמי חשיב ל"י בהדי שמות שאינן נחלקין, וא"כ הי' נראה להתיר מראי' זו.

והאר"י הרבה שם בזה ובסו"ד כתב:

שוב מצאתי בתשב"ץ ח"א שכתב (בסי' קע"ח) דצורי שדי נמחק, והביא ראי' מהך דפסחים שהבאתי, וע"פ הירושלמי הנ"ל, והקשה מהך דשמשון, ותירצו באופן אחר. ועם היות ששמחתי מאוד שכוונתי לדעת הגאון ז"ל כמ"ש בתחלה, ואנכי לא אהי' כאחד מעבדי תלמידי תלמידיו הקטנים, מ"מ לענ"ד עיקר, ועכ"פ מידי ספיקא לא נפקא, דלדעת הפוסקים מיהת דנוכל לחלקו לב' תיבות אם ירצה, אין ספק לענ"ד דאינו נמחק, ואין להביא ראי' מדלא גזרו שלא יקרא אדם את שמו כך, כמו שעשו יום טוב על שבטלו אזכרתא מן שטריא, דבקל יש להשיב על זה.

★★

בגמ': שמשון נברא מעין דוגמא של מעלה.

אמר הגה"ח ר' נתן לוברט ז"ל: כתוב (תהלים קט, ו) הפקד עליו רשע ושטן יעמד על ימינו, פי' כדאיתא בספרים דאם נפש האדם קשורה לקדושה, כל האדם מושפע מצד הקדושה. ואם ח"ו להיפך כשנקשר לרע, מושפע כולו מצד הרע.

וזה"פ הפקד עליו רשע, כשהנפש נקשרת לרע. אז ושטן יעמוד על ימינו. וכ"כ הרמ"ע מפאנו, שאין מציאות

ואולי, רגלים הוא הסמל של ממונו של אדם שמעמידו על רגליו כמו שמביא רש"י על "ואת כל היקום אשר ברגליהם" (דברים, יא, ו). ומפני שאסא עשה אנגריא בת"ח ההיפוך של להחזיק ת"ח, משום זה מידה כנגד מידה נחלה במחלת הרגלים.

(וללוי אמר)

★★

בגמ': בין כתפיו של שמשון ששים אמה וכו'.

בין כתפיו של שמשון ששים אמה וכו'.

אמר הגה"ח ר' נתן לוברט ז"ל הענין הוא שעזה היתה בה הרבה טומאה, וששים אמה רומז על כוחות גדולים. ולכן הוצרך שמשון שיהיה לו חוזק רב שזזה בקדושה כדי לעקור טומאה גדולה זו.

★★

בגמ': וא"ר יוחנן, שמשון על שמו של הקב"ה נקרא וכו' אלא מעתה לא ימחה וכו'.

בקובץ כרם שלמה (שנה י"ח קו' ו' ע' יז) נדפסה תשובה ארוכה מהגאון ר' צבי הירש אב"ד ברלין זצ"ל:

בדבר שם צורי שדי שנכתב בב' שיטין וכו' אמרתי להחמיר בענין שלא למחקו, הגם שיש מקום להקל, לא מטעם מכ"ת שכתב בשביל שלא נכתב בכוונה, כי נלענ"ד בפשיטות דאע"ג שהוא שם אדם, כיון דעיקר קריאת השם לאדם זה מצד שהשם יתעלה הוא צור ישועתו, א"כ השם הזה הכלול בשמו, שם גמור הוא, והכותבו כותבו בכוונה זו. ובגוף שם שנכתב שלא בכוונה, צ"ע כמו שכתבתי במקום אחר, וראי' מסוטה (י' ע"א) גבי שמשון דמקשינן אלא מעתה לא ימחה, ובספר חבואת שור בחידושיו לסנהדרין דף ס"ה הביא ראי' מהא לדברי הב"ח ז"ל, שאסור לקרות בבית המרחץ ובה"כ לאדם ששמו שלום עי"ש, ואע"פ שזה הכותב מכוון לשמשון של מנוח, אפ"ה אמרינן כיון דנקרא על שמו יתעלה, לפי הס"ד שלא ימחק, כל שכן הכא כי לא לאדם דרך השם העצמי הנכתב כאן, כי אם לומר שה' צורי (ודומה למה שנאמר ויקרא שמו ה' ניסי, ודו"ק). אלא דאנא אמינא לה מהא שהביא מכ"ת בשם מס' סופרים שהוא מן השמות שאינן נחלקין,